

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport
mevrouw M. Smit
Directeur Jeugd
Postbus 20350
2511 EJ Den Haag

referentie 2018/3246/JN-ZB/yvdh/hbe
contact Ylva van den Hengel
betreft Reactie op eindrapport 'Onderzoek naar de financiële aspecten van pleegzorg'
bijlage Kostenopbouw pleegzorg

Utrecht, 8 oktober 2018

Geachte mevrouw Smit,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het eindrapport 'Onderzoek naar de financiële aspecten van pleegzorg'. We vinden het goed dat er aandacht is voor de financiële vraagstukken in de pleegzorg en dat daar in opdracht van het ministerie onderzoek naar is gedaan. We herkennen de uitkomsten als het gaat om de variatie in de tarieven: er is variatie in zowel de hoogte als de opbouw van de door regio's gehanteerde tarieven en er zijn ook nog verschillen tussen gemeenten binnen regio's. Ook zijn we blij dat we de knelpunten met betrekking tot deeltijdpleegzorg, buitenregionale plaatsingen, het vergoed krijgen van bijzondere kosten en administratieve lasten terug zien.

Graag brengen wij in deze brief twee belangrijke punten in het bijzonder onder uw aandacht: de opbouw van de kosten van pleegzorgaanbieders en het gebruik van de bijzondere kostenvergoeding.

Kosten van de pleegzorg

Het onderzoek geeft geen inzicht in de reële kosten van pleegzorgaanbieders. Dat is een gemis. Graag laten we daarom zien wat de actuele kosten van pleegzorgaanbieders zijn en hoe die zich verhouden tot het door de VNG in 2014 vastgestelde tarief van € 38,36 per dag.

In de bijlage bij deze brief is daarom een actueel overzicht van de kosten van pleegzorg opgenomen. Dit overzicht laat zien hoe de kosten van een pleegzorgtraject zijn opgebouwd en per dag op dit moment gemiddeld € 40,75 bedragen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het overzicht betrekking heeft op een situatie waarin sprake is van voltijdpleegzorg. De kosten van deeltijdpleegzorg liggen per jaar lager, maar per dag beduidend hoger. Dat komt omdat de jaarkosten van alle ambulante begeleidingsactiviteiten én van de randvoorwaardelijke activiteiten moeten worden omgerekend naar een veel kleiner aantal verblijfsdagen.

Een tarief zou alle kosten moeten dekken en wat Jeugdzorg Nederland betreft wordt de (geïndexeerde) norm voor 2019 dan ook € 40,75.

Gebruik bijzondere kostenvergoeding

Pleegouders kunnen te maken krijgen met extra kosten die niet kunnen worden betaald uit de pleegvergoeding of toeslag. Voor pleegouders in het gedwongen kader en pleegoudervoogden bestaat de mogelijkheid tot vergoeding van zogenoemde bijzondere kosten.

Er zijn twee punten die opvallen in de uitkomsten van het onderzoek. Ten eerste doet slechts één op de vijf pleegouders een beroep op de bijzondere kostenvergoeding, terwijl ongeveer 2/3 van de pleegouders – namelijk het aantal pleegouders in het gedwongen kader en pleegoudervoogden – gebruik zou kunnen maken van de vergoeding. Ten tweede doen pleegouders die meer kosten maken dan vergoed worden uit de pleegvergoeding, veel minder vaak een beroep op de bijzondere kostenvergoeding dan pleegouders die minder kosten maken dan vergoed worden uit de pleegvergoeding. Het is de vraag of dit terecht is. De oorzaken van deze uitkomsten worden uit het onderzoek niet duidelijk. Dit geeft noodzaak tot verdiepend onderzoek.

Jeugdzorg Nederland zal met de pleegzorgaanbieders in ieder geval bekijken hoe we de communicatie naar pleegouders over de mogelijkheid om gebruik te maken van de bijzondere kostenvergoeding kunnen verbeteren.

Tot slot

Omdat een berekening van de reële kostprijs ontbreekt in het onderzoek, verzoeken we u het overzicht van de kosten van pleegzorg dat is opgenomen in de bijlage, als vast onderdeel mee te sturen wanneer u het eindrapport verspreidt. Daarnaast vragen we u verdiepend onderzoek te laten doen naar het gebruik van de bijzondere kostenvergoeding.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,
namens het platform Pleegzorg,

Annet van Zon
Portefeuillehouder Pleegzorg, Jeugdzorg Nederland

Bijlage Kostenopbouw pleegzorg

Gemiddelde kosten van een pleegzorgtraject per jaar			
1	Hoofdthema	Activiteiten / kostenposten	Bij voltijdpleegzorg
2	Vergoeding voor pleegouders		€ 7.300
3	Cliëntgebonden ondersteuning	<p>Begeleiding van ouders en jeugdige</p> <p>Begeleiding van de ouders in relatie tot het pleegzorgtraject, inclusief opstellen en evalueren hulpverleningsplan</p> <p>Begeleiding van de jeugdige</p> <p>Uitvoeren van veiligheidschecks</p> <p>Contacten met school/derden/netwerk</p> <p>Initiëren en/of coördineren jeugdhulp op maat (specifiek aanbod op maat)</p> <p>Afstemming en verantwoording 'toeleider' (wijk/buurtteam, huisarts/jeugdarts of GI)</p> <p>Inzet t.b.v. opvoedbesluit / toekomstperspectief pleegkind in samenspraak met diverse betrokken en eventuele rapportage aan kinderrechter</p> <p>Inzet werkbegeleider en gedragswetenschapper</p> <p>Begeleiden van pleegouders</p> <p>Begeleiding van de pleegouders, inclusief samenstellen van pleegcontract en opstellen en evalueren pleegouderbegeleidingsplan.</p> <p>Uitvoeren van veiligheidschecks</p> <p>Begeleiden en ondersteunen van contact ouders-pleegouders.</p> <p>Uitvoeren van netwerkonderzoeken in geval van netwerkpleegzorg</p> <p>Inzet (evidence based) methodieken t.b.v. gezonde ontwikkeling van het pleegkind</p> <p>Inzet werkbegeleider en gedragswetenschapper</p>	€ 4.000
4	Randvoorwaardelijke activiteiten	<p>PR en werving van pleegouders</p> <p>Vorbereiding & screening aspirant pleegouders</p> <p>Training en deskundigheidsbevordering van pleegouders</p> <p>Voorlichting met betrekking tot juridische en financiële thema's</p> <p>Uitvoering plaatsingsproces waaronder matching (koppeling jeugdige-pleegouders)</p> <p>Meting en verantwoording op basis van wettelijke vereisten ten aanzien van de basisset outcome-criteria¹: doelrealisatie, pleegoudertevredenheid, cliënttevredenheid en voorkomen breakdown</p>	€ 1.200

		Administratieve taken: betaling pleegouders (incl. toeslagen en bijzondere kosten), verzekeringen pleegkind, dossiervorming etc. Afspraken en administratieve taken rondom bovenregionale plaatsingen	
5	Bijzondere kosten		€ 370
6	Algemene overhead		€ 2.000
7	Gemiddelde kosten per jaar		€ 14.870
8	Gemiddelde kosten per dag		€ 40,75

Noties

Ad 1 Dit overzicht heeft betrekking op een situatie waarin er sprake is van voltijdpleegzorg. De meeste aanbieders van pleegzorg hebben te maken met een mix van voltijd- en deeltijdpleegzorg. Globaal bestaat die mix uit 85% voltijdpleegzorg en 15% deeltijdpleegzorg. De kosten van deeltijdpleegzorg zijn lager per jaar, maar zijn *geen* directe afgeleide van het tarief van voltijdpleegzorg. Immers, de randvoorwaardelijke activiteiten zijn bij deeltijdpleegzorg vrijwel gelijk aan de voltijdpleegzorg. Daarnaast is het niet zo dat minder verblijfsdagen in het pleeggezin ook evenredig veel minder ondersteuning van pleegouders en ouders met zich meebrengt.

Ad 2 De vergoedingen voor deeltijdpleegouders zijn (op jaarbasis) wel kleiner dan bij voltijdpleegouders, omdat er minder verblijfsdagen zijn.

Ad 3 Het betreft hier zowel de ondersteuning en de begeleiding van pleegouders, als de begeleiding van (biologische) ouders in relatie tot de pleegzorgplaatsing. Procesmatige hulpverlening (bijvoorbeeld intensief ambulante hulp, systeemtherapie, speltherapie) aan ouders en/of jeugdige is *niet* in het tarief opgenomen.

Ad 4 Deze activiteiten zijn voor voltijdpleegzorg en deeltijdpleegzorg vrijwel gelijk.

Ad 5 De bijzondere kosten hangen samen met plaatsingen van jeugdigen die op basis van een machtiging uithuisplaatsing in de pleegzorg zijn opgenomen. Dat speelt bij bijna 70% van de huidige pleegkinderen. Deeltijdpleegzorg speelt zich voor het belangrijkste deel in het vrijwillig kader af. Het bedrag in deze tabel gaat over een gemiddelde van alle voltijd-geplaatste jeugdigen.

Ad 6 Er is gerekend met een overheadpercentage van 15%.

Ad 8 Dit is het *gemiddelde dagtarief* bij voltijd-geplaatste jeugdigen. De kosten van deeltijdpleegzorg zijn *per jaar* lager, maar *per verblijfsdag* beduidend hoger. Dat komt omdat de jaarkosten van alle ambulante begeleidingsactiviteiten én van de randvoorwaardelijke activiteiten moeten worden omgerekend naar een veel kleiner aantal verblijfsdagen. De kosten voor een jaartraject deeltijdpleegzorg bedragen minimaal €5.500 bij een gemiddeld deeltijdverblijf van 70 dagen per jaar.